

MEMÒRIA DESCRIPTIVA

LA PDI I ELS PARÀMETRES DEL SO

AUTORS

JUAN JOSÉ GINER CERVÀ

FAUSTÍ GINER CERVÀ

GUIÓ

- JUSTIFICACIÓ
- DESCRIPCIÓ DEL TREBALL
- OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS
- BLOC DE CONTINGUTS
- CONEIXEMENTS PREVIS
- METODOLOGIA
- TEMPORALITZACIÓ
- ACTIVITATS
- AVALUACIÓ
- BIBLIOGRAFIA

JUSTIFICACIÓ

Actualment la societat està evolucionant de forma molt ràpida, el món del treball demana cada vegada una formació més qualificada en tecnologies i des de l'escola, de ben menuts tenim que oferir la possibilitat de que els/les xiquets/es accedisquen als ordinadors i a qualsevol recurs tecnològic, i els facen servir com una eina facilitadora del seu treball d'estudiants i una font d'informació.

Amb aquest sentit, la Conselleria d'Educació està dotant els centres educatius de la Comunitat Valenciana amb una sèrie de material destinat a complir este gran objectiu: que l'educació entre definitivament en el món de les noves tecnologies de la informació. Aquest material està centrat en la dotació de les aules d'informàtica que va fent-se ja fa un temps, i en l'enviament d'un material anomenat Pissarra digital Interactiva (P.D.I.), que permet el treball de les diverses àrees del currículum d'una manera més lúdica i motivadora tant per a l'alumnat com per al professorat.

Simplement amb un equip informàtic dotat amb el programari escaient, amb un projector, i amb la P.D.I., podem deixar de fer servir com a obsoleta la pissarra o l'encerat tradicional, així com també molt de material didàctic imprès i entrar definitivament en el món de la tecnologia de la informació. Els camps i les possibilitats que ens obri esta nova tecnologia encara estan per descobrir pel seu abast.

Amb aquesta premissa com a punt de partida, el que preteníem amb l'elaboració d'aquest material és un aprofundiment al món de les noves tecnologies, centrant l'atenció en l'educació musical del primer nivell d'educació primària, per a d'esta forma treballar els paràmetres del so.

Considerem que tots els docents, i en aquest cas els mestres de música, han de començar a utilitzar i conèixer altres ferramentes diferents a les de l'aula tradicional de música. Així l'ordinador, juntament amb les P.D.I. són algunes d'aquestes ferramentes que ens poden obrir moltes portes.

DESCRIPCIÓ DEL TREBALL

Aquest és un material per a l'àrea d'educació musical de primer nivell de primària per tal d'aprendre música de manera creativa, innovadora, lúdica.

L'objectiu didàctic específic treballat és **conèixer els diferents paràmetres del so** (altura, durada, intensitat, so-silenci, pulsació, timbre) **i les seves característiques, mitjançant llenguatge**

no convencional, per a poder conèixer posteriorment el llenguatge musical convencional, tot utilitzant els recursos que ens ofereix les noves tecnologies de la informació i la comunicació, que en este cas consisteixen en la utilització de la Pissarra Digital Interactiva.

Som conscients de les diverses maneres d'entendre l'educació musical i també de les diferències, en quant a material, espais, dotació de l'aula de música.... que podem trobar d'un centre a un altre, per la qual cosa aquest material intenta obrir-se un poc a les noves tecnologies i permet el treball a les noves aules d'informàtica, un espai infrautilitzat i prou oblidat en el treball diari del professorat però que té moltes possibilitats per tal de reforçar i completar tot allò treballat a les sessions de música per part del professorat adient.

Les orientacions que vos presentem són, en realitat, un interessant punt de partida per tal d'experimentar amb els/les vostres alumnes infinitat de jocs, cançons, i exercicis que aniran sorgint a mesura que aneu treballant.

Pretenem a més, que aquest siga un paquet d'activitats que estimule l'interés del xiquets/etes per la música i el món sonor, i sobretot, despertar la il·lusió del mestre per tal de realitzar aquesta tasca tan difícil que ens han encomanat en un nou espai, com és l'aula d'informàtica, i amb diferents eines de treball.

Aquest material s'adapta als diferents ritmes que tenen els nostres alumnes, ja que cada activitat es pot repetir les vegades que es crega necessari per tal d'assolir els continguts que es pretenen.

A més, aquest paquet d'activitats es pot anar ampliar contínuament segons les nostres necessitats.

Recordar-vos que per a accedir i descarregar el projecte, haurem de buscar un arxiu anomenat "paràmetres", que serà el que ens baixarem, i des del qual treballarem amb la P.D.I. i el seu software. També podem imprimir la memòria del treball i la guia de l'alumne amb l'ajuda d'un document PDF. A més podrem visualitzar el treball amb un arxiu anomenat "parametres.html".

Per a la realització d'aquest material hem utilitzat el següent **software per a lliurex**: L'editor de textos Open Office Writte, l'editor de so Audacity, el visualitzador de textos Acrobat Reader, el Software de Notebook i l'editor de pàgines Web NVU.

Per a poder a visualitzar l'activitat es necessitarà un visualitzador PDF. Per a poder treballar l'activitat en la PDI necessitarem el software Notebook. A més, es necessitarà un visor S.V.G., per a poder veure en html el projecte.

OBJECTIUS GENERALS

- Indagar en les possibilitats del so, com a element de representació i comunicació i utilitzar-les per a expressar vivències, idees i sentiments, contribuint amb això a l'equilibri afectiu i a la relació amb els altres.
- Explorar i conèixer instruments diversos.
- Conèixer algunes de les possibilitats dels mitjans audiovisuals i les tecnologies de la informació i la comunicació en què intervé el so.
- Gaudir en la utilització de les TIC com a enriquiment cultural i plaer personal.
- Desenvolupar la capacitat d'observació i la sensibilitat per a apreciar les qualitats sonores.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Utilitzar les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) com a eina de treball.
- Donar a conèixer la Pissarra Digital Interactiva (PDI), i adquirir els coneixements essencials per a treballar amb ella a classe
- Treballar l'educació musical i específicament els paràmetres del so fent servir les TIC.
- Fer de l'aula d'informàtica un nou lloc de treball per al mestre de música i per als alumnes.
- Conèixer i utilitzar el llenguatge musical no convencional

BLOC DE CONTINGUTS

Els blocs de continguts que treballem venen marcats per la L.O.E. i es troben inclosos dins l'àrea d'educació musical. Serien els següents:

BLOC 3 ESCOLTA

- Identificació i representació corporal de les qualitats dels sons de l'entorn natural i social més pròxim i motivador.
- Audició activa i reconeixement d'una selecció de peces musicals breus.
- Audició de peces vocals i identificació d'aquestes.
- Reconeixement visual i auditiu i denominació d'alguns instruments musicals de l'aula.
- Valoració del silenci com a element indispensable de l'exercici de l'atenció.

-Coneixement i observança de les normes de comportament en audicions i altres **representacions** musicals.

BLOC 4 INTERPRETACIÓ I CREACIÓ MUSICAL

INTERPRETACIÓ

-Exploració dels recursos i les possibilitats sonores de la veu, el cos i els objectes.

-Interpretació i memorització de cançons a l'uníson.

-Interès i respecte per les manifestacions produïdes pels altres.

-Lectura de partitures senzilles en grafies no convencionals.

-Interpretació i producció de melodies senzilles.

-Gaudi amb l'expressió vocal, instrumental i corporal.

CREACIÓ MUSICAL

-Selecció dels sons vocals, objectes i instruments per a la sonorització de situacions, relats breus i imatges.

-Confiança en les pròpies possibilitats de producció musical.

-Interpretació, individual o col·lectiva, de cançons infantils o populars, amb especial atenció a les cançons tradicionals de la Comunitat Valenciana.

CONCEPTES

-L'aula de música

-So/silenci.

-Paràmetres del so

-Intensitat Fort/fluix.

-Durada llarg/curt.

-Altura agut/greu.

-Timbre

-La pulsació.

PROCEDIMENTS

Els procediments que hem triat estan directament relacionats amb la consecució de les activitats que vos proposem. Estos són molt variats i diversos, però tots ells amb la PDI com a estri fonamental. Alguns d'ells serien (recordem que tots ells es treballen directament manipulant la PDI):

- Escoltar (clicant directament sobre les icones del PLAY que podem trobar en algunes de les fitxes confeccionades, ens permet escoltar un so, un dictat, un instrument, un soroll, una cançó, una història...).

- Pintar (alguns elements, parts o instruments que apareixen en la fitxa de la PDI, ...)

- Assenyalar (alguns elements, parts, un musicograma o instruments que apareixen en la fitxa de la PDI, ...)

- Llegir (nom d'instruments, lletres de cançons, ...)

- Dibuixar (instruments, coses que fan so i que no en fan, que fan el so curt i llarg, fort i fluix, agut i greu, ...) o repassar-los seguint les línies.

- Cantar (cançons, imitar sons o sorolls, ...)

- Escriure (utilitzant el llenguatge no convencional per a descriure situacions i objectes de la vida quotidiana) símbols musicals o el nom d'instruments.

- Unir, emparellar o relacionar (objectes, instruments, sons, noms..., que tenen unes característiques semblants, pertanyen a una determinada família, un nom amb el seu dibuix, ...)

- Contestar alguna pregunta concreta i determinada

- Tocar o acompanyar una cançó que han treballat amb anterioritat amb els instruments de xicoteta percussió que ja hem presentat.

...

Quasi totes les fitxes confeccionades disposen de la solució, de manera que es pot consultar i comprovar si les respostes donades per l'alumnat són correctes. També l'alumne es pot autoavaluar mitjançant estos solucionaris.

ACTITUDS

- Interès pel descobriment de manifestacions musicals de distintes característiques.

- Valorar la utilitat de les noves tecnologies i interessar-se per cuidar i col·laborar en el manteniment dels ordinadors i material divers.

- Respectar les diferències i la heterogeneïtat.

- Apreciar la música, i disfrutar-la com un llenguatge expressiu.
- Formar-se una opinió davant les manifestacions heterogènies del fenomen musical.
- Valorar les realitzacions i ritmes diferents del companys de classe.

CONEIXEMENTS PREVIS

Per a treballar els continguts que vos proposem, no cal tindre adquirit cap coneixement previ. Es tot tan bàsic i simple que qualsevol alumne pot realitzar el seguiment de les diverses sessions i fitxes sense problemes. Tal volta caldrà fer una presentació del que és i com utilitzar la Pissarra Digital Interactiva.

METODOLOGIA

S'ha procurat partir de la presentació de tasques significatives per la seua utilitat, com són els paràmetres del so (altura, intensitat, durada, so-silenci, timbre, pulsació), i serà durant el procés d'elaboració de les activitats quan es descobrirà les diferents possibilitats que ens ofereix l'ordinador i la PDI per a l'aprenentatge de la música i del llenguatge musical.

*Els criteris metodològics que caracteritzen el material són:

- S'ha tingut en compte el desenvolupament psicològic de l'alumne/a en la programació del primer nivell d'educació primària.
- S'ha pretés de cara a l'alumnat una metodologia activa, participativa, que tinga en compte els seus interessos i el seu nivell maduratiu, tot i buscant un aprenentatge lúdic i significatiu.
- S'ha tingut en compte en tot moment els procediments, actituds i valors.
- S'ha tingut en compte que les noves tecnologies són un nou instruments motivador, i innovador en si mateix que afavoreix la introducció de nous aprenentatges.

TEMPORALITZACIÓ

Aquest projecte està pensat per a treballar-se durant el primer trimestre al primer nivell d'educació primària. Pretenem que cada professor que treballe les fitxes amb el seu alumnat, segueixca el ritme que considere adequat. És per això que no marquem una temporalització més

rigorosa, considerant que la utilització de les PDI és molt nova, i també seny conscients de les males passades que de vegades ens fan les noves tecnologies.

ACTIVITATS

Les activitats que incloem en les fitxes que hem elaborat, venen explicades, seqüenciades i temporalitzades en les orientacions per a l'alumnat que hem confeccionat. Els blocs que treballarem són, com ja hem apuntat amb anterioritat:

- L'aula de música
- So-silenci
- Fort-fluix
- Llarg-curt
- Timbre
- Agut-greu
- La pulsació

Tots els paràmetres que treballarem estan pensats per a que l'alumnat els pugui entendre fàcilment; és per això que els hem elaborat uns en contraposició a uns altres, i així que la seua diferenciació siga més senzilla.

A més, per un treball més eficaç en estes primerenques edats, i, sobretot, fer el treball més atractiu visualment, hem elaborat els paràmetres en colors diferents.

També hem utilitzat diferents icones per a identificar quan hi ha un so, quan hi ha una gravació, una sombra de color per a descobrir la solució, un enllaç per a comprovar les nostres respostes, quadres per a dibuixar, fletxes per a avançar i tornar arrere, imatges per tornar a començar... i moltes altres icones que aniràs descobrint.

Trobarem també una primera fitxa explicativa i descriptiva del projecte, i una espècie d'índex d'on podrem accedir a cada paràmetre del so independentment. Al finalitzar cada un dels paràmetres treballats podrem tornar de nou a la primera pàgina del projecte mitjançant una icona que podem clicar.

AVALUACIÓ

La metodologia específica que comporta el nostre projecte, ve marcada pels destinataris, es a dir, l'alumnat de primer nivell d'Educació Primària. Pretenem el desenvolupament ple dels individus afavorint-los la integració activa en la societat.

Partint d'una concepció constructivista del aprenentatge tindrem en compte els següents aspectes:

- Partir del nivell de desenvolupament de cada individu.
- La construcció d'aprenentatges significatius.
- Possibilitar l'alumnat per a realitzar els aprenentatges per si mateix.
- Tenir en compte els errors constructius.
- Modificar els esquemes de coneixement de l'alumnat.

Contemplem els següents principis:

- Interacció de l'alumnat amb el medi i la realitat que l'envolta.
- Activitat/acció: fer, crear, assajar, experimentar...
- Interès, contextualització i funcionalitat.
- Creativitat: espontaneïtat, originalitat, iniciativa, estimulació de la imaginació i crítica.
- Jocs, activitats lúdiques.

S'ha tingut present que les noves tecnologies són un nou instrument motivador, i innovador en si mateix que afavoreix la introducció de noves metodologies.

La metodologia serà d'autoaprenentatge i autoavaluació, mitjançant activitats i exercicis pràctics. Es tindrà en compte també els diferents nivells que podem trobar. Es pretén una metodologia activa i participativa, sempre mirant els interessos dels alumnes.

Els criteris d'avaluació d'aquest material són, segons el currículum d'educació musical, els següents:

1. Descriure qualitats i característiques de materials, objectes i instruments presents al nostre entorn educatiu.
2. Usar termes senzills per a comentar les obres musicals observades i escoltades.

3. Identificar i expressar a través de diferents llenguatges alguns dels elements (durada, intensitat, pulsació, so-silenci, timbre...) d'una cançó musical.
- 4.-Utilització de les TIC com un recurs per a l'aprenentatge de l'educació musical
- 5.-Conèixer i interpretar cançons de la Comunitat Valenciana.

Al llarg del projecte es realitzarà contínuament un procés d'autoavaluació per conèixer el grau d'adquisició dels diferents continguts, ja que el material disposa de la possibilitat de veure les solucions en cada activitat en el mateix moment de realitzar-les, la qual cosa ajuda a que els propis alumnes coneguen en temps real el grau d'assoliment que van adquirint.

Instruments avaluadors

- L'observació directa.
- L'autoavaluació mitjançant la comprovació de les solucions a les activitats proposades.

BIBLIOGRAFIA

- Giner, Faustí. Giner, Juan José. Lledó, Fran.:*En sol major 1,2,3,4,5,6. Quaderns de música*. Ed. Piles. 2005.
- Climent, José.: *El cançoner valencià*. 1982
- López-Chavarri Andujar, E. y Doménech Part, J.: *100 años de música valenciana, 1878 – 1978*, Valencia, Caja de Ahorros de Valencia. 1978.
- Ramón, Diego.: *EIXAM: 323 canciones*. Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura. 1990.
- Seguí, Salvador.: *Cancionero musical de la provincia de Alicante*. Diputació de València.1980.
- Seguí, Salvador.: *Cancionero musical de la provincia de Castelló*. Diputació de València.1980.
- Seguí, Salvador.: *Cancionero musical de la provincia de Valencia*. Diputació de València.1980.
- Torrent, V.: *La música popular*. Ed. Alfons el Magnànim. Institució valenciana d'estudis i investigació. 1990.
- Documentació sobre la Smart Notebook
- <http://www.lliurex.es>
- <http://www.ensolmajor.org>
- <http://www.escollliurex.es>